

3 Eng og beiter

I Norge utgjør eng og beite 2/3 av all dyrka mark. I tillegg er det store utmarksarealer som beites om sommeren. Mer beitebruk, riktigere gjødsling, bruk av belgvekster og tilpassa grasarter kan øke jordas karboninnhold.

Arealer som beites kan binde mer karbon enn arealer som slås og høstes. Det er fordi beiting gir større sirkulering av karbon, næringsstoffer fra gjødsel, planterester og røtter. Sammensetningen av grastorva har stor påvirkning på jordkarbonet på forskjellige måter. Planterøtter er hovedkilden til karbon i jorda. Arter med en høy rotmasse er derfor fordelaktige for å bygge opp jordas karboninnhold. Målet burde da være å opparbeide ei frodig og artsrik grastorv, redusere intensiv jordarbeiding ved fornying og øke varigheten på enga.

Potensialet for karbonbinding

Permanent engdyrking har et stort potensial for karbonbinding fordi plantene da får tid til å utvikle store omfattende rotsystem, som tilbakefører planterester og rotekudater. Belgvekster er motoren i enga. De binder nitrogen fra lufta, og forbedrer også engas evne til å binde karbon i rotmassen. På tempererte og artsrike grasarealer er det funnet et årlig potensial for å binde karbon på mellom 56 og 400 gram per kvadratmeter. Dette tilsvarer opp mot 400 kg karbon/daa / år. Ved målrettet engdyrking regner man å kunne tilføre 100 kg karbon/daa/år. Dette vil da binde mer enn 350 kg CO₂ / daa/år fra atmosfæren.

Kostnad og nytte

Kostnadene knyttet til tiltak som øker karbonbindingen i eng og beiter varierer, men handler mye om driftsplanlegging.

Henning Knutzen, økologisk bonde i Hürup, Nord Tyskland: "For meg er kortvarig, høyintensiv beiting den mest effektive metoden for å bygge opp organisk materiale i jorda." Henning Knutzen sine enger med gras og kløver beites i korte perioder med stor dyretetthet. Tilførsel av møkk og tråkk fra dyra gir tilskudd av organisk materiale, næring og beskyttelse til jordlivet. Når dyra også beiter gras som har vokst lenger og er fiberrikt, gir det mer biomasse med høyt C/ N forhold som blir del av jorda.

